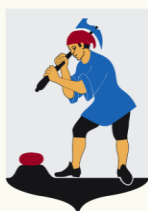

Säter -en cykeldestination

Plan för utvecklingsarbete 2020–2023

Antagen av KSAU 20191213

SÄTERS KOMMUN

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att det finns alla förutsättningar att utveckla Säters till en cykeldestination då de rätta drivkrafterna och grundläggande förutsättningarna redan finns på plats. En viktig framgångsfaktor är att det finns en gemensam vilja från det offentliga, ideella och privata att utveckla cyklingen inom sina respektive intresseområden. Utmaningen, men framför allt möjligheterna detta innebär, är att finna former för samarbeten och synergieffekter som utvecklar Säters till en attraktiv cykeldestination.

Varför en plan?

Ambitionen är att ta tillvara på en av Sätters unika möjligheter. En plan för Säters som en cykeldestination utgör grunden för fortsatt utvecklingsarbete inom området. I planen synliggörs utvecklingspotentialen, det konkretiseras vart vi vill och vad som krävs.

Planen bygger på att utveckling av cykel ska ske i samverkan. Den tillhör, och omfattar, alla aktörer som påverkar och påverkas av besöksnäringen & cykel i Sätters kommun. Företag inom besöksnäring, Sätters kommun, föreningar och många fler har en roll att spela för att stärka Sätters attraktionskraft som cykeldestination. Framförallt har vi alla mycket att vinna på att driva frågor tillsammans.

Bakgrund

Dalarnas besöksnäring har en stark position och regionen är idag den största besöksdestinationen i landet utför de tre storstadsregionerna. I Visit Dalarnas strategi 2030 som är framtagen av branschens företrädare, kommuner med flera beskrivs följande målbild för besöksnäringen i Dalarna; *Norra Europas ledande och mest attraktiva besöksdestination som erbjuder välkommande och äkta upplevelser året runt.*

Destinationsutveckling lokalt syftar till att skapa resandeanledningar till, i vårt fall, Säters som i sin tur skapar turistisk omsättning och lönsamhet i besöksnäringen. Det är viktigt att utgå från tydliga styrkeområden där det finns möjlighet att vara konkurrenskraftiga jämfört med andra samtidigt som det ska rymmas inom Visit Dalarnas teman. Sätters kommun och Visit Dalarna tar i samverkan fram lokal handlingsplan för besöksnäringen i Sätters kommun där prioriteringar beskrivs. Inom ramen för tema outdoor faller Sätters styrkeområde cykel in som ett naturligt produktområde att fokusera det framtida arbetet kring.

Utvecklingsarbetet med produktområdet cykel utifrån ett besöksnäringssperspektiv stämmer väl in i uppdraget mot kommunens vision och strategiska mål.

Vision och övergripande mål

I Säter väntar en cykelupplevelse för alla.

Med basen i (cykel)tradition och natur- & kulturmiljöer sammanfogas nutid och framtid. Säter är en välkänd, omtyckt, och välbesökt cykeldestination som präglas av kvalité och service. En reseanledning som i sin tur bidrar till att skapar turistisk omsättning och lönsamhet i besöksnäringen. Säter en cykeldestination, drivs gemensamt framåt av föreningar, näringslivs och det offentliga.

Målgrupper

Det finns många skäl till att cykla. Inom ramen för besöksnäringssatsning finns två prioriterade målgrupper.

Primär målgrupp

Svenska cyklister -Alla åldrar och färdighetsnivåer. *I förlängningen bör fokus även vara internationella besökare*

Sekundär målgrupp

Säterborna som cyklar för motion -och rekreation.

Trend- och omvärldsanalys

Det finns flera olika målgrupper bland cyklisterna. I Biking Dalarna vänder man sig i huvudsak till följande tre; **Aktiva familjen:** Aktiva familjen vill cykla på markerade leder där man känner sig trygg och det är positivt att det finns både enklare och svårare leder att välja på så att man kan dela på sig vid behov. **Cykelentusiasten:** Allt från downhillcyklister till seriösa cykelvasamotionärer, men drivkraften är densamma i allt väsentligt- man vill cykla på riktigt bra leder, gärna tillsammans med andra mtb-entusiaster. **Nyfikna Sommargästen:** "Dalarna" lika viktigt som själva cyklingen. Naturmiljöerna lockar och cykelleder blir ett spännande och lättillgängligt sätt att uppleva detta.

Konsumenternas krav, önskemål och efterfrågan förändras allt snabbare. Samtidigt konkurrerar Säter med destinationer över hela världen om kundernas uppmärksamhet och pengar.

Enligt Tillväxtverket (2019) ökar intresset för naturturism stort. Naturen är även en av Sveriges främsta reseanledningar, inte minst bland internationella besökare. Naturturismen är också en av landsbygdens främsta källor till nya jobb. Det kan också ge bieffekter så som förbättrad folkhälsa och en mer hållbar turism. Inom naturturismen är cyklingen en av de aktiviteter som förväntas öka ytterligare. Besöksnäringen i stort har fördubblat sin omsättning sedan 2000, vilket även inneburit en stark tillväxt utanför Sveriges städer. Det är ett skäl till att regeringen pekat ut naturturismen som en av landsbygdens framtidsnäringar. (Källa Tillväxtverket).

Nuläge i Säter

Det är inte enbart på nationell/internationell nivå som intresset för cykel ökar. I Sätters kommun finns både tradition och ett ökande intresse hos många kommunmedborgare att, på egen hand eller i grupp, cykla.

Föreningsliv och en cykelkultur med anor

Trenden och intresset för en aktiv fritid återspeglar sig i intresset för cykel där olika former av att nyttja cykeln har vuxit; mountainbike, landsväg och leisure. Bland, framför allt, yngre är också intresset för BMX-cykling på s.k. dirttracks mycket populärt. CK Natén, den anrika lokala cykelklubben, har en mycket stor och bred ungdomsverksamhet, och har fostrat flera MTB-cyklister som tillhör Sverigeeliten. Klubben arrangerar också tävlingar, bl.a. Klipping-racet med internationell deltagande som varje år växer både i status och antal utövare.

Sätters unika och naturliga miljöer

Redan idag finns befintliga stråk och leder som nyttjas flitigt, men utvecklingsmöjligheterna är många. Oavsett var i kommunen du befinner dig så finns närheten till naturliga miljöer med en variation och stor bredd av både underlag och utmaningar nära. Sanddynerna mellan Gustafs och Säter, Bispbergs Klack eller vägarna kring jordbrukslandskapet längs Dalälven är några exempel på detta.

Leder

Sedan hösten 2019 är Säter en del av Biking Dalarna, ett regionalt nätverk som syftar till att locka till cykling med besöksnäringen i fokus. Detta innebär en kvalitetsstämpel på skyltade leder men också på att omkring faciliteter i form av boendemöjligheter, cykelförvaring, cykeltvätt mm. finns på plats. Trafikverket har godkänt två stycken så kallade leisureleder, en skyltad slinga där du kan nyttja oavsett typ av cykel. En av dessa, Ljusterrundan, är skyltad och klar. Bland de krav som ställs för att bli godkänd är trafiktäthet en väsentlig faktor.

Företagsamhet

Redan idag finns aktörer med god kunskap om vad en cyklist på besök vill mötas av. Det finns också exempel på företag som har planer på att specialisera sig med ett utbud av kurser, utbildning och träningsläger inom fr.a. mountainbikecykling. Därtill finns det många privata aktörer, boende, service/inköp material, upplevelser, restauranger/caféer, som i framtiden kan bidra till reseanledningen cykels attraktivitet. Gemensamt för dessa är att man ser cykel som ett starkt bidrag till fortsatt utveckling och framgång i sitt företagande, men också att man har behov av kunskap och förståelse för vad målgruppen önskar och vill ha.

Varför satsa på cykeldestinationen Säter?

Utifrån den ökande trenden inom naturturismen och cyklingen i både Europa och Sverige samt Sätters utgångsläge och styrkor har vi ingen tid att spela. De positiva effekterna av cykling är dessutom många. I den nationella cykelstrategin beskrivs några: mindre buller, luft- och klimatpåverkan, bättre folkhälsa, bättre framkomlighet och ökad tillgänglighet samt näringslivs- och landsbygdsutveckling. En investering i cykeldestinationen Säter har med andra ord en hög samhällsekonomisk nytta där vi här främst ser till turistisk omsättning och lönsamhet i besöksnäringen. En satsning på cykel kommer även bidra till Sätters attraktivitet och bilden av Säter.

Sätters geografiska läge är gynnsamt då målgruppen idag till stor del redan passerar kommunen på riksväg 70, detta med sikte på etablerade resmål som t.ex. Sälen och Rörbäcksnäs där cykelturismen vuxit starkt de senaste åren. För det lokala näringslivet skulle det innebära en möjlighet att förlänga säsongen, då lockelsen att cykla på kvalitetssäkrade leder sträcker sig betydligt längre än den traditionella semestertiden. Generellt sett är också de som "reser för att cykla", en ekonomisk stark målgrupp.

Avgränsning

Utvecklingsarbetet avgränsas till att stärka Säter som en cykeldestination och därmed bidra till en starkare besöksnäring. Det innebär att ett strategiskt arbete för ökad cykling för folkhälsa och miljö, såsom att få fler att cykla till jobb, träning eller affären, inte är i fokus. Det är dock tydligt att en satsning på Säter som cykeldestination innebär "sidovinster" som ger många olika mervärden för kommunmedborgarna.

Genomförande -Alla krafter behövs

Besöksnäringen består av en stor mängd aktörer – offentliga, privata och ideella – som tillsammans skapar reseanledningar och förutsättningar för attraktions- och konkurrenskraft. Det är de aktörernas förmåga att gå åt samma håll som avgör hur framgångsrik utvecklingen av Sätters kommun som cykeldestination är/blir. I utveckling av Sätters kommun som cykeldestination involveras;

- **Offentliga** exempelvis kommunen, Visit Dalarna & Länsstyrelsen.
- **Privata** exempelvis företagare som erbjuder boende, restauranger och professionella cykelföretag. I framtiden finns goda förutsättningar att attrahera fler.
- **Ideella** utgör grunden i form av cykelföreningen CK Natén som nu förstärks med Biking Dalarna.

Tydlighet hur arbetet leds och styrs

Planen ska ses över en längre period och omfattar åren 2020–2023 med utblick mot år 2026. Sätters kommun har främst ett förutsättningsskapande och en koordinerande roll. Att säkerställa god förankring och att möjliggöra allas delaktighet är centralt då det skapar förutsättningar för brett engagemang.

Internt i kommunen återfinns det strategiska ansvaret för näringslivsutveckling hos kommunstyrelsen. I den mån det är kommunen som ska ansvara för genomförande av aktiviteter är det främst samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för utförandet. Strategiska dokument som ger förutsättningar för utvecklingsarbete är Sätters kommuns näringslivsplan (antagen 191128) som pekar ut vikten att arbeta med utveckling av besöksnäringen. Näringslivsplanen i sin tur utgår från den kommunövergripande målkedjan med vision och strategiska mål. I den av Visit Dalarnas framtagna Lokal utvecklingsplan för besöksnäringen i Säter som syftar till att bära mot Strategi 2030 utvecklas vilka reseanledningar som prioriteras och där återfinns bland annat cykel.

Finansiering

Genomförande av olika aktiviteter kräver, förutom engagemang, även ekonomiska resurser. Grundidén är att aktörer tar ansvar för finansiering av sina respektive aktiviteter. För aktiviteter som initieras och genomförs av kommunen, krävs att finansiering hanteras i budgetprocesserna. Det finns dock en ambition att tillsammans skapa förutsättningar för extern finansiering, exempelvis projektstöd, av aktiviteter i syfte att snabbare nå visionen.

Konkreta insatser

I denna del av planen synliggörs vad vi i Säters behöver göra och hur vi ska gå tillväga för att skapa en framgångsrik cykeldestination. Det bör betonas att den fysiska grunden till att nå framgång är att det finns säkra och kvalitetssäkrade cykelleder. Fyra övergripande strategiska områden har prioriterats. Det är också ramverket för vilka aktiviteter som är viktiga att arbeta med utifrån planens perspektiv. Prioriterade strategier kan utföras av olika aktörer eller i samverkan beroende på roller och ansvar.

För att vara konkurrenskraftig i en global konkurrens finns utmaningar som vi i Säters och Dalarna måste hantera. Visit Dalarnas tre övergripande fokusområdena som identifierats är därför viktiga delar i allt utvecklingsarbete inom besöksnäringen och ska självklart även genomsyra utvecklingsarbetet med Säter kommun som cykeldestination. Dessa områden är: hållbarhet, internationalisering och digitalisering.

Övergripande förutsättningar	Marknadsföring	Infrastruktur	Attraktivt utbud för helhetsupplevelsen
Samverkan	Evenemang inklusive tävlingsverksamhet	Gruvplan som startplats	Målgruppsanpassad logi & mat
	Biking Dalarna	Skyltade leder av hög kvalitet (trygga & säkra)	Cykelutrustning
	Övergripande kommunikation	Rastplatser utmed lederna	Cykelrelaterade upplevelser
		Miljöer för pumptrack & dirt	Kompletterande upplevelser
		Möjliggöra för husbilar	

Uppföljning

I utvecklingsarbetet av Säters som cykeldestination är det viktigt med utvärdering, uppföljning och lärande. Olika aktörer förväntas bidra i utvecklingsarbetet. Var och en ansvarar för att utvärdera sina egna aktiviteter. Kommunen tar ansvar för årlig uppföljning av alla aktiviteter samt även erfarenhetsutbyte mellan alla aktörer. Syftar till att säkerställa kontinuerligt lärande och ny kunskap hos alla berörda inför framtida aktiviteter.